

Henkilökuvassa **Eero Pekkari**

Betonilehden henkilögalleriassa on haastateltavana diplomi-insinööri

Eero Pekkari (s. 1950 Kannuksessa)

Eero Pekarilla on Keski-Pohjanmaalla laaja suku, mutta hän itse ei ehtinyt kasvaa lakeudella kuin neljä vuotta. "Muutimme isän työn perässä Helsinkiin. Lapsuuteni asuin Iso Roballa, nyt koti on Töölössä. 2000-luvulla kävin asunnossa Espoon Haukilahdessa, mutta muuten olen kyllä pysynyt Kehä I:n sisäpuolella", hän kertoo juuristaan.

Koulut Helsingissä

"Kouluni kävin Punavuoreessa ja Eirassa. En tosin ollut ollenkaan innokas koululainen. Jälkikäteen ajateltuna koulunkäynnissä olisi voinut käydä huonostikin, jollei minulla onnekseni olisi ollut hyvä matikkapää. Sen ansiosta tulin menneeksi lukioonkin."

Lukiosta Eero piti väli vuoden. Hän lähti kesätöihin kesken lukuvuoden Ruotsiin hotelliin. "Palasin sentään lukioon ja loppuaikana alkoi mietityttää mitä seuraavaksi", Eero kertaa ammatinvalintavaihetta.

"Rakentaminen käytännönläheisenä alana kiehtoi, vaikkei minulla mitään rakentamisen 'sukurasitteita' olekaan. Isä oli teknisellä alalla, mutta puhelinpuolella. Pyrin Otaniemeen Teknilliseen korkeakouluun rakennusosastolle, enkä edes muista mitä laitoin kakkos- tai kolmosvaihtoehdoksi."

Jo toisen vuosikurssin jälkeen suunnittelemaan

Eero aloitti TKK-opinnot 1972 armeijan käytössä ja valmistui 1977. "Ensimmäisen kesän olin raksalla, Polarin työmaalla. Toimistotalo nousi Punavuoreen, jossa asuin. Kotoa ehti mukavasti työmaalle seitsemäksi, kun kuuli työmaan pillin soivan."

Pari vuotta sitten Eero huomasi, että kyseinen toimistotalo purettiin: arvokkaalle tontille puiston vieressä rakennettiin asuin kerrostaloja.

Heti kakkosvuosikurssin jälkeen Eero menikin jo suunnittelutoimistoon kesätöihin. "Aluksi lähinnä piirtäjäksi, mutta aika pian aloittelin suunnitteluhommiakin muutaman peruskurssin ja Rakentajain kalenterin opein", hän muistelee.

Matti Pohjankyrön insinööri-toimistossa Eero työskenteli sitten kolme kesää, siihen asti kun yrityksen toiminta loppui omistajan kuolemaan.

Paineita valmistumiseen alkoi olla, sillä Eero oli jo perustanut perheen. Lapsia oli kaksi, tyttö ja poika. Diplomityön aihe ja stipendi sen tekemiseen löytyi Tiilikkeskukselta. Aiheena oli tiilien pakkasenkestävyys.

Tosissaan työnhakuun

Diplomityö valmistui keväällä 1977, jolloin rakennusalan suhdanteet olivat erittäin huonot. Eero otti työnhaun tosissaan: "Kiersin kaksi-kolme viikkoa täysiä päiviä rakennusalan firmoissa, niin rakennusliikkeissä kuin suunnittelutoimistoissakin. Strategiana oli päästä esittäytymään suoraan mahdollisimman korkealle viskaalille. Ainakin Polarilla onnistuin pääsemään varatoimitusjohtajan puheille."

"Insinööri-toimisto Magnus Malmbergin toimitusjohtaja Olavi Pätiälä kertoi muiden lailla, että ajat ovat huonot, mutta lupaili, että töitä voisi löytyä, jos vetämässä ollut Kostamus-hanke alkaisi. Parin viikon kuluttua kävin Malmbergilla uudestaan ja yllättäen Pätiälä palkkasi minut, vaikka Kostamus-projekti ei vielä alkanutkaan."

Tuo töihin pääsy oli Eeron uralle ratkaiseva. Hän on periaatteessa edelleen samassa yrityksessä töissä, vaikka olikin pari vuotta sitten yksi myyjistä, kun Ramboll Oy osti Malmbergin toimiston. Kesän 1977 työpaikan saaminen ratkaisi myös lopullisesti Eeron uraksi rakennesuunnittelun.

"Ei ole kaduttanut. Olen viihtynyt 'siistissä sisätyössä' varmaan paremmin kuin työmaakoppissa ja sään armoilla työmaalla. Pohjimhaltani olen enemmän matemaattis- kuin työmaaoirentoitunut", hän aprikoi.

Rakennesuunnittelijan urapolku on Eeron mukaan selkeästi muuttunut hänen työssäoloaikanaan: "Nykyään rakennesuunnittelusta on tullut tyypillisesti pitkän linjan ura. Aikaisemmin sen sijaan oltiin 5-10 vuotta suunnittelijana ja sen jälkeen lähdettiin muihin hommiin. Esimerkiksi Malmbergilta ei takavuosina juuri kukaan lähtenyt suunnittelutöistä eläkkeelle. Nyt on toisin."

Eeron cv:ssä olevat tittelit kertovat, että vastuu on kasvanut vuosien ja kokemuksen myötä: rakennesuunnittelija, projekti-insinööri, projektipäällikkö, kehityspäällikkö, osastopäällikkö, toimitusjohtajan varamies ja nyt vuodesta 2011 alkaen johtava asiantuntija.

Työura alkoi jo 13-vuotiaana

Työurien pidentämiskeskusteluun Eerolla on omalta osaltaan heittänyt tänä vuonna täyttyvä 50 vuoden työura. "Menin näet ensimmäisen kerran kesäpalkkatöihin jo 13-vuotiaana. Nyt olen vuoden verran jäähdetyt, teen osa-aikaita. Minulla ei ole alaisia ja olen toimistolla tarpeen mukaan. Periaatteena on, että minä jouston Rambolliin päin ja Ramboll joustaa minuun päin. Järjestely on osoittautunut hyväksi."

Suunnittelijan uraa on sikäli helppo seurata, että sitä rytmittävät vaihtuvat rakennuskohteet. Kostamuksen jälkeen Eero oli rakennesuunnittelijana esimerkiksi Bagdadin kongressipalatsissa. "Paikan päällä en tosin käynyt, vaikka olisi ollut mahdollisuus lähteä valvojaksi ja ottaa perhekin mukaan. Mutta siihen ei ollut tuolloin kanttia", hän toteaa.

1 1990-luvun lama vei myös suunnittelupuolelta useamman ikäluokan. Nyt tilanne on Eero Pekkariin mukaan selvästi parantunut. Päteviä nuoria on tullut ja tulossa, valitettavasti puuttuva ikäluokka näkyy siinä, ettei kokeneita osajia löydy eläkkeelle lähtevien konkareiden tilalle.

Eeron alku-uran kohteista suurin oli Tampellan paperitehdasprojekti Inkeröissä. Sen jälkeen kohdelista painottuikin pääkonttoreihin, julkisiin rakennuksiin, kouluihin, joita Eeron laskujen mukaan oli 2000-luvulla menossa peräti viisi yhtiä aikaa.

Sertolowo piti lama-aikana pystyssä

"1990-luku oli oma lukunsa. Se oli suurta sopeutumista koko rakennusalalle, myös meille. Suhdannekäännettä korosti vielä se, että 1980-luvun loppu oli ollut aikamoista menoa. Töitä tehtiin todella paljon ja yhtäkkiä kaikki hankkeet lopahtivat kuin seinään. Meidän tuntilistat kertovat, että keväällä 1992 tehtiin 15 prosenttia siitä tuntimäärästä mitä vuotta aikaisemmin", Eero kertoo esimerkkinä

"Lamaan yritettiin ensin sopeutua pehmein keinoin: aluksi kautta linjan yhden päivän lomautus viikossa ja johdon osalta palkanalennus. Mutta laman jatkuessa se ei tietysti riittänyt."

"Meidän toimistomme palautti töihin ja piti pinnalla Sertolowon betonielementtikombinaatti Pietarissa. Teimme sitä kaksi vuotta vuosina 1994–1995 noin 30–35 hengen joukolla, yli 70 000 tuntia."

Sertolowo oli yksi 1990-luvun saksalaisten maksamista teollisuuskohteista, jotka liittyivät sotilaskyläprojekteihin. Pääurakoitsijana oli kolme keskisuurta saksalaisrakentajaa, rakennusurakoitsijana oli YIT."

Venäjänprojektista jäi Eeron mukaan sikäli hyvä mieli, että se toi töitä. "Projekti oli kuitenkin aika hankala. Kaikki piti suunnitella ja hyväksyttää DINin mukaan. Saksalainen valvontaorganisaatio oli iso, he olivat pikkutarkkoja erityisesti pienissä asioissa, suuremmat asiat saattoivat sen sijaan jäädä vähemmälle huomiolle. Nypertäminen ja tahkoaminen jäi

Sirkka Saarinen

1

päällimmäiseksi mielikuvaksi", Eero muistelee vetämänsä projektia.

Julkinen ja toimitilarakentaminen ominta sektoria

"Vuosituhannen vaihteessa totesin, että olen tainnut tehdä puolet töistä Sanomille", Eero naurahtaa. Ainakin kuutioita kertyi paljon kolmesta painotalosta Vantaalle, Varkauteen ja Forssaan. Myös Helsingin ydinkeskustan Sanomatalossa, joka valmistui 1999, Eero oli projektin johtajana. "Se oli toimistolle sikäläkin merkittävä, että pääsimme lama-ajan jälkeen taas tekemään isoja kohteita."

"Julkinen ja toimitilarakentaminen ovat olleet ominta sektoriani. Ne ovat myös kohteita, joissa on päässyt tekemään töitä eturivin arkkitehtien kanssa. Antoisaa on ollut, kun samojen yhteistyökumppaneiden kanssa on usein päässyt myös uusiin kohteisiin."

Eero on ollut mukana myös monissa arkkitehtuurikilpailutyöryhmissä. "Aina ei kilpailuvoitto tarkoita sitä, että toimisto pääsisi myös toteuttamaan kohdetta. Mutta sellaisiakin on toki ollut. Ehkä kirkkaimpana omaan mieleen on jäänyt *Ilmari Lahdelman* suunnittelema,

vuonna 2008 valmistunut upea Meri- ja maakuntamuseo Wellamo Kotkassa."

Vaikka suuri osa Eeron vetämistä kohteista on pääkaupunkiseudulla *Ruoholahti-Keilaniemi -akselilla", löytyy niitä muualtakin Suomesta, kuten Rovaniemellä Arktikum-talon 1. vaihe ja Oulussa yliopiston kampus-alue, kaupungin virastotalo ja Ritaharjun monitoimitalo.

Pääkonttoreiden rinnalla projektilistalla on runsaasti julkisia rakennuksia ja kouluja. Kahdesta tuoreimmasta Eero oli tammikuussa pokkaamassa Vuoden Betonirakenne -tunnustuksetkin. Sekä voittaja Seinäjoen kirjasto että kunniainannan saanut Saunalahden koulu ovat rakenteiltaan Malmberg-Ramboll -käsialaa ja Eeron vetämiä hankkeita.

"Vuoden Betonirakenteethan ovat aina hienoa arkkitehtuuria. Nyt voittaja oli myös vaativa insinöörirakenne sekä suunnittelulle että toteutukselle. Palkinto oli hieno tunnustus siitä että molemmissa onnistuttiin", Eero toteaa.

Mallintamisen hyödyt myös työmaalle

Skanskan pääkonttori, Manskun Rasti on puolestaan hyvä esimerkkikohde siitä, kuinka

Eero Pekkari kotialbumi

2 Lapsenlapset Enni 8, Eelis pian 3 ja Eemeli 1, kuten myös Max-koira, ovat yksi tärkeä syy siihen, miksi Eero Pekkari pari vuotta sitten höllensi työtahtia. – Tai työtahti on ehkä edelleen sama, mutta tunteja hän tekee vähemmän.

paljon suunnittelumenetelmät ovat Eeron uran aikana muuttuneet. ”Tässä kohteessa Skanska halusi tuoda 3D- ja BIM-suunnittelun vahvasti toimitilarakentamiseen. Lähtökohta oli, että kaikki mallinnetaan ja hyödyntäminen jalkautetaan työmaalle asti. Siinä myös onnistuttiin, tunnustuksena Teklan sekä kotimainen että kansainvälinen palkinto.”

”Myös Wellamossa Lemcon käytti vahvasti tietomallia työmaalla. Teräsrakentamisesahan mallintaminen ja 3D-suunnittelu on ollut tavallista jo pidempään. Nyt se on tullut vahvasti myös betonipuolelle. 3D- ja edelleen 4D-mallintamisen hyödyntämisessä erityisesti hankinnoissa ja logistiikassa on Eeron mukaan kuitenkin vielä paljon tehtävää.”

Rakennesuunnittelijako välttämätön paha

Kysymys, jota ei voi pitkänlinjan rakennesuunnittelijalle olla esittämättä: hallisortumat, miksi?

Eerolla ei ole valmista vastausta. Yksittäistapausten sijasta hän pohtii ongelmaa yleisemmällä tasolla. ”Olen itsekin joskus ollut tarkastamassa puuristikkorakenteita, joissa niskakarvat ovat pörhistyneet. Ongelmatilanne voi syntyä esimerkiksi siten, että tuoteosatoimittaja toimittaa kohteeseen ristikot, jotka ovat sinänsä oikein mitoitettut. Kohteesta puuttuu kuitenkin pääkonstruktori, joka katsoo kaikkien rakenteiden stabiliteetit ja sovittaa ne yhteen. Monissa sortumissa lienee kyse juuri stabiliteetin pettämisestä”, hän arvioi.

Taustalla on hänen mukaansa valitettavan usein surkukupainen kustannuspolitiikka. ”Pääkonstruktori haetaan pelkästään halvimmalla hinnalla, juhlapuheista huolimatta.”

Koska suunnitteleminen on kuitenkin taloudellista toimintaa, palkkion riittämättömyys ei kannusta tekemään suunnittelutyötä huolella loppuun asti.

Vielä 1970-1980-luvuilla konstruktööri oli selvästi tilaajan luottohenkilö. ”Kustannus ei ollut ensimmäinen valintakriteeri, vaan osaaminen ja luotto. Nyt vaikuttaa siltä, että konstruktööristä on tullut pikemminkin se välttämätön paha. Arkkitehdit ovat vielä jossain määrin säilyttäneet asemansa, mutta konstruktöörin olo on vähän huonossa hapessa”, Eero murehtii.

1990-luvun lama vei myös suunnittelupuolelta useamman ikäluokan. Nyt tilanne on Eeron mukaan selvästi parantunut. Päteviä nuoria on tullut ja tulossa, valitettavasti puuttuva ikäluokka näkyy siinä, ettei kokeneita osaajia löydy eläkkeelle lähtevien konkareiden tilalle.

Myös taistelu osaajista toimistojen välillä on Eeron mukaan valitettavan kovaa.

Lautasaaresta Leppävaaraan

Eero oli Malmbergin toimiston osakkaana vuosituuhannen vaihteesta lähtien. Vuonna 2010 neljä osakasta teki ison päätöksen ja myi yrityksen Ramboll Oy:lle.

”Kyselyjä ja kiinnostuneita oli matkan varrella muitakin. Rambollin kanssa meillä oli jo ollut paljon yhteistyötä, tarjosimme ja saimme yhdessä kohteita, esimerkiksi vielä rakenteilla olevan Finnairin pääkonttorin lentokentän kupeessa. Iso asia oli, että meillä oli pitkälti samanlaiset arvot kuin säätiöpohjaisella, vahvasti pohjoismaisella Rambollilla.”

Suomen Ramboll on ollut vahvasti infrapainotteinen, Malmberg vahvasti selvästi raken-

nesuunnittelupuolta kolminkertaistamalla pääkaupunkiseudulla sen pääluvun noin 90:een.

”Itselle yrityskauppa merkitsi ensin työpaikan muuttoa väliaikaisesti Lassilaan ja sitten tänne Espoon Leppävaaraan. Hakeuduin myös heti asiantuntijarooliin. Samalla aloitin myös osa-aikaisen työskentelyn.”

Koira ja lapsenlapset liikuttavat

Lisääntyneelle vapaa-ajalle Eerolla on käyttöä. ”Kolme lapsenlasta olivat myös yksi tärkeä syy osa-aikatyöhön siirtymiselle, nyt ehdin käydä 8-vuotiaan Ennin kanssa luistelemassakin ja osallistua muutenkin heidän arkeensa. Myöskään iäkkäiden vanhempien luokse ei ole pitkä matka.”

”Nyt on enemmän aikaa myös matkustamiseen. Paljon on vielä kiinnostavia kohteita näkemättä”, Eero toteaa.

Eero ei tunnustaudu himoliikkujaksi, mutta liikunta on tärkeä osa vapaa-aikaa. Haastattelupäivän aamunakin hän oli tehnyt pitkän lenkin Rajasaari-Seurasaari-akselilla seuranaan walesin corgi Max.

”Kuntosalilla käyn säännöllisesti. Kuutisen vuotta sitten innostuin golfista. Viime kesänä pelit tosin jäivät vähiin, mutta ensi kesän golfkentille pääsyä odottelen jo innolla.”

Kymmenisen vuotta sitten Eero luopui Hirvensalmen mökistä, jossa oli parikymmentä vuotta vietetty kesät. Työkalutkin pysyvät konstruktöörin käsissä. Rantahuvilan hirsikehikon Eero tosin osti valmiina, mutta muuten mökillä riitti puhdettöitä. Myös asuntojen muutoissa remontit on tehty omin voimin.

Sirkka Saarinen